

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

Liš slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 181. — ŠTEV. 181.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 4, 1926. — SREDA, 4. AVGUSTA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

VERSKA BORBA DIVJA V MEHIŠKI REPUBLIKI

Pri prvih spopadih je bilo šest mrtvih in nad sto ranjenih. — Predsednik mehiške republike Calles je odločno zavrnil premirje. — Zastran zarote so aretirali petnajst oseb. — Zaroto so kovali po načrtu neke stenografinje. — Obregon je zvrnil vso krivdo na duhovščino.

NOGALES, Arizona, 3. avgusta. — Iz Mexico City je dospelo včeraj poročilo, da je izbruhnila v Mehiki verska vojna ter da je v prvih spopadih padlo šest oseb, nad sto jih je bilo pa ranjenih.

V brzojavki niso bile navedene podrobnosti. MEXICO CITY, Mehika, 3. avgusta. — Predsednik Calles ni hotel sprejeti premirja, ki so mu ga ponudili mehiški škofje.

Policija je izsledila zaroto, koje namen je bil usmrtiti predsednika Callesa.

General Robert Cruz, voditelj tukajšnje policije, je pa mnenja, da ni pretila predsedniku nobena nevarnost. Aretiranci so mladi ljudje katerih nihče ni več star kot enindvajset let. Načrt za zaroto je baje napravila neka dvajsetletna stenografka.

V splošnem prihajajo iz raznih delov dežele poročila, da se vedno večje ljudske množice postavljajo na vladno stran in odobravajo njene sklepe.

NOGALES, Texas, 3. avgusta. — Bivši predsednik mehiške republike, general Obregon, je prekinil svoj molk ter podal prvo javno izjavo iz za časa, ko so se začele v Mehiki verske homatije.

Posamezni odstavki njegove izjave se glase: — Povsem jasno je, da je spor izzvala višja katoliška duhovščina. Ze prva izjava voditelja katoliške stranke, senora Mora y del Rio, je bila podobna neke vrste ultimatu. Ta izjava, ki nima nobene neposrednega vzroka, popolnoma soglašja z mednarodno krizo, katero so povzročili veliki tujezemski denarni interesi. Tudi tujezemski kapitalisti domnevajo, da jim dela nova mehiška postava krivico, kajti postava določa, da imajo do petrolejskih vrelcev v Mehiki in drugega narodnega bogastva pravo edino le Mehikanci, ne pa inozemci. Kriza v Mehiki bo takoj končana, kakor hitro bodo postali duhovniki malo bolj ponižni ter se bodo začeli pokoriti postavam.

Tudi mehiška delavska federacija izjavlja, da je visoka duhovščina v zvezi z inozemskimi kapitalisti, dočim pravi duhovščina, da so take trditve smešne.

MEXICO CITY, Mehika, 3. avgusta. — Policija ima čez glavo dela s konfiskacijo cerkva. Ko so hoteli policisti zapleniti cerkev sv. Mihaela, se je zbrala krog nje velikanska ljudska množica. Nekdo je bil namreč raztrosil vest, da se zbije ogromen križ na zvoniku semtertja. Policija je s težavo razvila kordon krog trga, boječ se, da bi križ ne padel na ljudi.

Državlanski odbor, ki ga je imenoval župan ter ima nalogo prevzeti vse cerkveno premoženje, je ugotovil, da so bile iz cerkva pobrane skoro vse dragocene slike in druge dragocenosti.

Nemški premogarji zahtevajo povišanje Dne 1. septembra naj se jim zviša plače za petnajst procentov, če ne bodo pa zaštrajkali. — To, se tiče premogarjev v Porenju in Vestfalski.

BERLIN, Nemčija, 3. avgusta. Nemškim premogovnim baronom prete velike težave, če ne bodo hoteli ugoditi zahtevam premogarjev. Premogarji so namreč nezadovoljni s sedanjo plačo, češ, da cene življenjskih potrebščin neprestano naraščajo. Premogarska unija je objavila, da morajo lastni-

ki premogovnikov zvišati s dnem 1. septembra vsem premogarjem v Porenju in na Vestfalskem plačo za petnajst odstotkov.

Ker premogarski štrajk v Angliji še vedno traja in ker izvažajo Nemčija dosti svojega premoga v Anglijo, delajo baroni ogromne dobičke ter bi pomenjalo za nje to zvišanje plač pravo malenkost.

Premogarji na Vestfalskem za služijo komaj po eno marko na uro.

Dva usmrčena pri eksploziji.

LOS ANGELES, Cal., 3. avg. — V nekem privatnem stanovanju je eksplodiral kotel za kuhanje žganja. Dva mlada fanta sta bila takoj usmrčena, tri osebe pa smrtno nevarno ranjene. Policija je ugotovila, da morajo lastni-

LA GUARDIA POKUŠA DOBRO PIVO

Newyorški kongresnik La Guardia je velik nasprotnik prohibicijske postave. Pravi, da je vsespokaj neumnost, ker lahko človek postavnim potom zauživa dobro pivo. Zanj je napravil javno poskušnjo v neki newyorški lekarni. Zmešal je steklenico slada (malt) ki ga prodajajo z državnim dovoljenjem, s steklenico takozvane ga near-piva. Po preteku petih minut je nastala iz tega pijača, ki je imela štiri procenete alkohola, ki se je krasno penila in imela izborn okus. V lekarno je povabil tudi prohibicijske agente, pa se ni nobeden pojavil.

Jugoslavija je posvarila Bolgare.

Bolgarski komitaši še vedno plenijo po jugoslovanskem ozemlju ter se s plenom umikajo preko meje. — Jugoslovanske čete jih bodo zasledovale v bolgarsko ozemlje.

DUNAJ, Avstrija, 3. avgusta. Iz diplomatskih virov se je doznalo, da namerava Jugoslavija odločno nastopiti proti Bolgarski, če ne bo kmalu konec komitaških vpadov in plenjev.

Komitaške čete vdirajo v jugoslovansko ozemlje, plenijo in more prebivalstvo, nakar se pa skoro vedno pravočasno umaknejo preko meje, kamor jih jugoslovansko vojaštvo ne sme zasledovati.

Jugoslovanska vlada je sklenila, da bo z naprejo zasledovala vstaje tudi preko meje ter ne bo prej nehala, da jih polovi in občno kaznuje.

Spor, ki se je pojavil zadnji čas med Jugoslavijo, in Bolgarsko, zavzema vedno večjo obsežnost. Kljub temu pa upajo diplomatje, da se bo vse uravnalo mirnim diplomatskim potom.

Neka brzojavka iz Beograda naznanja, da je jugoslovanski vojni minister zapovedal armadnim poveljnikom zasledovati komitaše v bolgarsko ozemlje.

Obenem se je baje jugoslovanska vlada že obrnila na Ligo narodov, naj kaj ukrene v tem oziru.

Zadnje besede bivšega predsednika Roosevelta.

Osební služabnik pokojnega predsednika Roosevelta, James Amos, je začel pribočevati v Colliers Weekly svoje spomine. O pokojnem predsedniku je navedel razne, dosedaj še neznane podrobnosti ter tudi rekel, da so bile zadnje Rooseveltove besede: James, prosim te, ugasi luč.

Pravi, da je začel predsednik Roosevelt vidno hirati iz za časa, ko je dobil iz Francije poročilo, da je tam padel njegov sin Quentin. Služabnik pravi: — Polkovnik Roosevelt ni mogla uničiti nobena opozicija, nobena nesreča ni vidno vplivala nanj. Smrt njegovega ljubljene sina ga je pa strašno prizadela. Lahko rečem, da je bila njegova smrt direktna posledica sinove smrti.

Tudi general Andrews se ga je včasih nasekal.

V Franciji je general to sam priznal ter je za božjo voljo prosil, naj ga ne zamenjajo z zloglasnim 'Pussyfootom' Johnsonom. — General Andrews noče povedati, če je prohibicijska postava dobra ali slaba.

PARIZ, Francija, 3. avgusta. — Sem je dospel ameriški general Lincoln C. Andrews, kateremu je poverjeno izvedenje ameriške prohibicije.

Na kolodvoru so ga obkolili ameriški častnikarski poročevalci in silili vanje.

— Povejte, če ste že kdaj pili — so hoteli vedeti.

— O, da, — je vzdihnil Andrews — pred prohibicijo sem rad pil vino in reči vam moram, da mi je vino jako ugajalo.

Ko so ga vprašali, kake vste vino mu sedaj v Franciji najbolj ugaja, je zamahnil z roko rekoč: — O, sedaj pa pijem samo vodo, nič drugega kot vodo.

Neki poročevalec ga je zamenjal z znanim Pussyfootom Johnsonom, kateremu so, kot znano, angleški študentje izbili desno oko, ker jih je hotel kar s silo navdušiti za rophibicijo.

General se je pa razjezil: — Ne,

Švedski princ in Indijanci.

Ko se je mudil švedski prestolonaslednik na potovanju po Zapadu, se mu je prišla pokloniti delegacija Arapahé Indijancev. Kadilo so ž njim mirovno pipo ter mu dali za spomin svečano perjanico.

Nova odkritja v Hallovi zadevi. POINCAREJU GRE VSE ŠE PRECEJ POSREČI

Šest oseb policija ostro nadzoruje ter bodo v kratkem aretirane. — Državni pravdnik ima v rokah še skoro vse potrebne dokaze.

Zanjka krog oseb, ki so bile udeležene pri umoru Rev. Halla in njegove ljubice Mrs. Mills, se vedno bolj zadržuje.

Senator Simpson, ki vrši službo posebnega državnega pravdnika, je izjavil, da šest osumljencev policija ostro nadzoruje ter da bodo v kratkem aretirane.

Nadalje ve državni pravdnik, kdo se je mudil ob času umora v neposredni bližini pastora in njegove ljubice ter kdo je raztrosil Hallova ljubavna pisma krog pozorišča umora.

Baje se mu je tudi posrečilo dobiti več važnih dokumentov, ki so med prvo obravnavo, vršečo pred štirimi leti, na skrivnostni način izginili.

Upati je, da bo jutranji dan prinesel nova razkritja.

Dosti španskih častnikov aretiranih.

BORDEAUX, Francija, 3. avg. Iz Madrida poročajo, da se je pojavilo med španskimi artilerijskimi četami veliko nezadovoljstvo.

Španski diktator Primo di Rivera je dal aretirati generala Montero, dva polkovnika ter več nižjih častnikov.

Ker so se nespótljivo izražali o španskem diktatorju, bodo primerno kaznovani.

Švedski prestolonaslednik potuje krog sveta.

STOCKHOLM, Švedska, 3. avgusta. — Vsled bolezni švedske kraljice Viktorije sta nameravala švedski prestolonaslednik Gustavus Adolf in njegova žena prekiniti potovanje krog sveta. Ker se ji je pa zdravstveno stanje nekoliko izboljšalo, bosta nadaljevala pot iz San Franciscia proti Honolulu in naprej v Indijo.

ne, jaz nisem Johnson. Samo tega ne, za božjo voljo. Jaz sem bil na francoskem bojišču, ko je bila uveljavljena prohibicijska postava. Nato me je tajnik Mellon pozval, naj mu jo pomagam izvajati. Povedal vam pa ne bom, kaj mislim o osemnajstem amendentu, če je slab ali dober. Jaz se borim samo proti butlegarjem.

Senat je odobril z ogromno večino vse njegove predloge. Najbrž bo pred potekom enega tedna uveljavljen Poincarejev načrt. — Francoska banka bo smela trgovati z devizami. — Odobrenje uravnave tujezemskih dolgov. — Razmerje med Francijo in Anglijo. — Boj proti brezposelnosti v Nemčiji.

PARIZ, Francija, 3. avgusta. — V soboto je odobrila poslanska zbornica Poincarejeve predloge glede izboljšanja francoskih financ. Včera, so prišle predloge na dnevni red v senatu.

Nekaj presenetljivega je bilo, ko je bil razglašen izid glasovanja.

Za predloge je namreč glasovalo 250 senatorjev proti njim pa komaj 13. To je dosedaj največja Poincarejeva zmaga. S tako zmago se ni mogel postavljati noben francoski državnik izza sklenitve miru.

Te dni pride na vrsto še predlog glede padajočega sklada, o katerem se že vnaprej ve, da bo sprejet s pretežno večino.

Dobro poučeni krogi domnevajo, da bo še prej kot v enem tednu zmagal Poincare na vsej črti ter uveljavil vse, kar je sklenil uveljaviti.

V senatu je Poincare utemeljil svoje predloge s kratkim, toda jednatim govorom.

— Stališče, ki ga zavzema frank dandanašnji, je daleč oddaljeno od stališča, ki bi ga moral zavzemati. Bankovci francoske banke so tako garantirani, da je sedanja nezmiselna notacija franka na deviznem trgu povsem neupravičena. Naša prva naloga je zvišati vrednost franka.

— Predlogov, ki jih imate pred seboj, ne smete niti malo izpremeniti. Mi se nismo iz osebne sebičnosti potezali za moč. Na svojo stran sem dobil mnogo svojih političnih nasprotnikov. Ti politični nasprotniki so še vedno zvesti svojim načelom. Izprevideli so pa, da preti državi velika nevarnost in vsled tega so sklenili kompromis.

Uradniki zunanjega urada zatrjujejo, da bo kmalu odobrena uravnava dolga, ki ga ima Francija v tujezemstvu.

Po zatrdilu Winstona Churchilla pride najprej na vrsto Anglija, za njo pa Združene države.

BERLIN, Nemčija, 3. avgusta. — Danes se je sestala ministerijalna komisija zvezne vlade v namenu, da dobi načine in sredstva, s katerimi bi bilo mogoče odpraviti splošno brezposelnost.

Komisiji predseduje delav. minister dr. Brauns, ki je že izdelal program za znižanje brezposelnosti.

Vlada bo začela graditi na vseh koncih in krajih. Regularili bodo reko Izar, na Pruskem bodo gradili ceste in železnice, na Saškem bodo regularili reko Elster.

Vlada bo dala v ta namen 150 milijonov zlatih mark posojila.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	\$ 9.45	Lir.	100	\$ 4.05
Din.	1,000	\$ 18.60	Lir.	200	\$ 7.80
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir.	300	\$ 11.40
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir.	500	\$ 18.50
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir.	1000	\$ 36.00

Za pošiljavo, ki presega 50 ameriških Dinarjev ali pa 25 ameriških Lire dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslov državne banke, ter se v soglasju s postavo camora imenuje banka.

Prispevek v letu 1925 je znašal \$3,992,673.47, v besedah: — trimilijone - devetsto devetdeset milijonov - sedemsto sedemdeset milijonov - štiri milijarde in 47 centov.

Posebni podatki.

Prispevek za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25. ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$300. po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

POLOŽAJ V MEHIKI

Iz Mehike prihajajo precej vznemirljiva poročila. Nepoučeni ljudje se vprašujejo, kaj se pa pravzaprav vrši v sosednji republiki.

Čitajo, da Calles katoličane preganja, da se bo ume la verska vojna in da se vračajo srednjeveške razmere. Res se vrši v Mehiki boj med radikalizmom in konservativizmom.

Radikalciem nasprotujejo konservativci.

Izraz konservativcev, je težko prevesti v slovenščino. Pomeni nekaj med nazadnjakom in starokopitnežen. Konservativci je tisti človek, ki se z vso silo oprijemlje svojih idej, ki so ponavadi zastarele.

Cerkev zastopa konservativizem, vlada pa radikalizem.

Devetdeset procentov mehiškega prebivalstva je katoliške veroizpovedi.

Ker je to pretežna večina, je umevno, da skuša katoliška cerkev izvajati svoj vpliv tudi na politiko in na javne ustanove.

To ni samo v Mehiki, tako je po vsem svetu v podobnih slučajih.

Callesova vlada zastopa radikalne elemente. Tako je prišlo do spora med vlado in cerkvijo.

Mehiška vlada je izjavila, da namerava uveljaviti postave, ki bi ločile cerkev od države.

Proti temu bi nihče ne smel imeti ničesar. Tako je v Združenih državah in še marsikje drugje na svetu.

Vlada pa najbrž ne dela prav, ker skuša te postave uveljaviti nasilnim potom. Nasilje naleti na odpor. Tudi v Mehiki je naletelo.

Najbrž bi bilo mogoče na kak drug način priti do zadovoljive uravnave, toda Callesova vlada skuša čimprej doseči svoj cilj.

Poslužuje se sredstev, ki spravljajo mehiško prebivalstvo v veliko nezadovoljstvo.

Nezadovoljstvo se lahko razvije v revolucijo.

No, revolucije so pa v naši sosednji republiki nekaj povsem običajnega.

Mehiška vlada ima v rokah moč, cerkev ima pa večino za seboj.

Če bosta moč in večina butnili skupaj, bo to revolucija posebne vrste, kakoršne Mehika še ni doživela.

Niti ena niti druga stranka noče odnehati. Vsled tega je verjetno, da se bliža nevarnost take revolucije.

Ali se voditelji ne bodo pravočasno izpametovali?

Ali bo zopet vsled trdovratnosti peščice padlo na tisoče ljudi v bratomornem klanju?

LETO NEODVISNOSTI

Letos praznujejo po Ameriki stopetdeset-letnico ameriške neodvisnosti.

Proslavljajo jo z govori, članki, pridigami, svečanostmi, in celo razstavo so otvorili v Philadelphiji v ta namen.

Pred stopetdesetimi leti se je ameriški narod iznebil angleškega jarma.

Takrat je Amerikance tlačil angleški kralj Jur III. Pa tudi dandanes, po stopetdesetih letih, ni naša neodvisnost kristalno čista.

Po nji se vlačí grd pljunek, ki je nam v veliko nečast in sramoto.

Izpljunila ga je bila pred dobrimi petimi leti Antislonska luga.

Novice iz Jugoslavije

Zasuta železniška proga.

Sarajevska direkcija državnih železnih javlja, da je vsled silne plohe zdrčal ogromen plaz zemlje na železniško progo Rude-Uvae ter zasul progo in cesto v dolgi 5 km. Ves promet je ustavljen.

Železniška nesreča v Kresnicah.

Kakor poročajo iz Kresnic, je v bližini tamkajšnjega postajnega poslopja našel ob poldnevanih tih ponoči železniški uslužbenec neza vestnega moškega. Ponesrečenca je postaja sprvim vlakom poslana v ljubljansko bolnico. Identiteta ponesrečenega še ni ugotovljena. Ponesrečenec se še vedno nahaja v nezvesti. Pri njem so našli listek z napisom Franc Krulc. Neznane ponesrečenca so našli med tiri s poškodami na glavi, rokah in nogah. Domneva se, da se je vozil z zagrebškim izletniškim vlakom, ki prihaja iz Kranjske gore ter vozi iz Ljubljane naprej večinoma skozi vse postaje in se ustavi do Zidanega mosta samo v Litiji in Trbovljah. Ko je neznanec videl, da se vlak ni ustavil na postaji Kresnice, je morda skočil iz vlaka ter se ponesrečil. Vsled tega bo ponesrečenec najbrže domačin iz bližnje okolice Kresnic ali Morav. Njegove poškodbe so tako težke narave, da je malo upanja, da okreva.

Strašen umor v Orehovicu.

V mali vasi Orehovec v Zlatarskem srezu na Hvaškem se je dogodil strašen zločin, ki je napravil na prebivalstvo silno mučen vtis. Župnika Konrada Priberška so našli zjutraj z razklano glavo v postelji. Ko je prišel kmet Tomo Pocerški k župniku, je našel stanovanje zaprto. Ker se kljub trkanju ni nihče odzval, je slutil, da se je zgodila morda kakšna nesreča, nakar je vrata odprl s silo. Pri vstopu se mu je nudil strašen prizor. Na postelji je ležal župnik Konrad Priberšek mrtev in ves razmesarjen. Glava mu je bila razklana čez pol, po postelji so bili razliti možgani, na tleh mlaka krvi. Prestrašen seljak je prišel klicati na pomoč, nakar je prišel iz sosednje sobe neki Slovenec, ki je popravljal tamkaj cerkvene orgle in stanoval pri župniku. Preiskala sta skupno še druge prostore in našli tudi župnikovo gospodinjko Jago Trkanje nezvesto v mlaki krvi na tleh. Bila pa je še pri življenju, položila sta jo zato na posteljo ter ji nudila prvo pomoč.

Vendar pa je tudi njeno stanje nevarno, da je malo upanja, da bi okrevala.

Ker morilec stanovanja ni izropal, se domneva, da je bil očitno izvršen umor iz masčevanja. No pa tudi izključeno, da gre za ponesrečen roparski umor.

Morda je storilec mislil, da ima župnik Priberšek mnogo denarja. Ko pa ga po izvršenem zločinu ni našel, je takoj izginil v temno noč, zapustivši dve žrtvi: mrtvega župnika in težko ranjeno njegovo gospodinjko.

Grozen roparski umor v Osijeku.

V Osijeku je bil odkrit grozen roparski mor, ki je vznemiril vse prebivalstvo. Žrtv umora je postal blagajnik železniške postaje Julij Reuchenher.

Reuchenher, ki stanuje v kolodvorskem poslopju, je nameraval te dni nastopiti daljši dopust. Radi tega je hotel pravočasno urediti blagajno in je v ponedeljek zvečer najavil svoji ženi, da bo po večerji še dalje časa ostal v svoji pisarni. Žena je mirno legla spat.

Ko pa moža še zjutraj ob 5. ni bilo domov, je žena odšla v pisarno. Ko pa je odprla vrata, se ji je nudil grozen prizor. Reuchenher je ležal umorjen poleg pisalne mize, blagajna je bila na široko odprta in vsa razmetana. Prestrašena žena se je se le čez nekoliko časa zavedla ter pričela klicati na pomoč. Na njene kliče so prihiteli drugi uradniki.

Reuchenher je imel na prsih štiri globoke rane, prizadejane z dolgo in ostro pilo, ki je še tičala v prsih. Plinova svetilka je bila ugašena, a plin ni bil privit. Vsi znaki kažejo na to, da je razboj-

nik najprej z udarcem od zadaj omamil nič hudega slutečega uradnika ter ga šele nato dobesečno zaklal.

Iz blagajne je zmanjkalo 450 tisoč dinarjev. Drobiž, krog 50 tisoč dinarjev je ropar razmetal po sobi.

Policija je takoj prispela na lice mesta ter uvedla strogo preiskavo. Vse kaže na to, da je zločin mogel storiti samo nekdo, ki je točno poznal razmere in vedel, da je v blagajni mnogo denarja. V resnici je bilo prejšnjega dne nad 1 in pol milijona dinarjev, vendar pa je Reuchenher popoldne en milijon dinarjev deponiral v banki.

Tekom preiskave je bil aretiran neki železniški poduradnik, ki je osumljen, da je v zvezi s tem zločinom, ker so ga krog 3. zjutraj opazili na kolodvoru, dasi ni bil v službi. Ker je tudi lastnik izdelovalnice pil, neki Ben, brez sledu izginil iz mesta, tudi njega spravljajo v zvezo s tem zločinom. Preiskava se vrši z vso intenzivnostjo, vendar pa doslej še ni rodila pozitivnih uspehov.

Velika nevihta na gornjem Primorju.

V gornjem Primorju je divjala silna nevihta. V Gorskem kotarju so potoki močno narasli. V selu Svilno pri Grobniku je strela udarila v hišo posestnika Stilinovića. Ker je bilo podstrešje napolnjeno s senom je bila takoj vsa hiša v ulamenu in je pogorela do tal. Stilinovič z ženo in tremi otroci je komaj rešil golo življenje. V hlevu poleg hiše je poginila vsa živina.

Konec razbojnika Petrovića.

Poročilih s Cetinja je žandarmerijska patrulja v šumi Gostinje pri Danilovgradu našla na razbojnika Petrovića, na čegar glavo je bila razpisana nagrada 10.000 dinarjev. Ko je Petrovič zagledal orožnike, je otvoril na nje ogenj in skušal pobegniti. Težko ranjen v prsa, je v boju padel orožnik Lovrić. Kmalu nato pa je bil tudi Petrovič od več krogel smrtno zadet.

Smrti padec 12-letnega dečka.

V Jablanici se je dvajsetletni Alija Kulović igral na železniškem mostu nad Neretvo. Spodrsnilo mu je in deček je padel v globoko 50 metrov. Nesrečnega dečka so potegnili mrtvega iz vode.

Sarajevska afera.

Sarajevska policija nadaljuje preiskavo proti ravnatelju podružnice zavarovalnice "Jugoslavije", Nikoli Vrančeviću, ki je osumljen, da je proneveril nad milijon dinarjev. Afera vzbuja v mestu ogromno senzacijo, vendar pa še ni popolnoma razčiščena.

Vrančević zagovornik naglašja, da o kakoli poverbi ne more biti govora, češ, da je imel Vrančević generavno prokuro in je mogel zato vsak čas na račun svojih dohodkov dvigniti kolikor je hotel denarja.

Železniška nesreča.

Pri Slavenskem Brodu so našli na odprti progi v neposredni bližini postaje moško truplo, poveženo od vlaka. V mrtvecu so spoznali kasneje 28-letnega železniškega zavirača Nikolo Mikliča iz Starega Petrovega sela. Kako je prišlo do nesreče, katere žrtve je postal Miklič, ni opazil nihče.

Domneva se, da je ponesrečenec v pijanosti padel na tri ravno v trenotku, ko je prišel vlak, ki mu je odtrgal eno roko in noge in zdrobil prsni koš, tako da je morala smrt takoj nastopiti.

Kitajska nacionalna biblioteka.

Na ozemlju bivše carske zimske palače se bo s sredstvi ameriško-kitajske ustanove — sezidala prva kitajska nacionalna biblioteka. V vodstvu je deset Kitajcev in pet Amerikancev. Vlada je dovolila, da sme knjižnica obsegati tudi inozemska dela. Zaeno je prepuščila vlada mnogo dragocenih del iz bivše carske zbirke knjig. Istočasno so sklenili ustanoviti še šest velikih knjižnic v posameznih delih države.

LEDEN OTOK SMRTI

Iz Moskve poročajo o grozni smrti 60 prebivalcev majhnega otoka v Kavkaškem morju, severno od Sibirije. Kapitan nekega ruskega parnika Solovevki se je izkreal kot vsako leto tudi letos koncem maja pri tem otoku. Druga leta so ga prebivalci navdušeno sprejeli, letos pa je bilo na otoku vse tiho in pusto. 60 kolonistov, večinoma ribičev in loveev, je bilo popolnoma odrezanih od kulturnega sveta. Preživljali so se z ribjim lovom in pičlo zelenjavo, ki so jo skrbno negovali. Parnik, ki se je vsako leto ustavljal pri otoku, jim je dovažal razne potrebščine, novine in pošto iz Rusije. Dan njegovega prihoda je bil za koloniste največji praznik.

Ko pa je parnik pristal letos 29. maja, ni bilo o prebivalcih duha ne sluha. Povsod je vladala grobna tišina in samo valovi so monotonu brutau ob obalo. Kapitan je slutil, da se je zgodilo nekaj strašnega. Stopil je na obalo in odšel z dvema mornarjema v najbližjo kočjo. Tu so našli truplo nekega ribiča, njegove žene in odveh otrok. Vsem so se poznali sledovi strašnega glada. Nesrečneži so bili že več tednov mrtvi, toda njihova trupla so bila radi silnega mraza še popolnoma ohranjena. Kljub temu so bila podobna okostnjakom.

Iste tragične prizore so videli ruski mornarji tudi v drugih kočah. Vseh trupel so našli 12. Ostale so očitno kolonisti še pokopali, predno so pomrli tudi sami.

Naposled je našel kapitan v neki koči na steni z okorno roko napisane vrstice, ki pričajo o tragediji nesrečnih kolonistov.

"Mori nas glad. Ker pokriva morje debel led, ne moremo loviti rib. Trpimo strašno pomanjkanje. Zadnje dni je umrlo od lakote sedem odraslih kolonistov in devet otrok."

"Samo okostnjaki so še ostali od nas... naše trpljenje je grozno... vendar pa še upamo..."

Tako je neznan kronist, pred smrtjo beležil tragične dogodke na steno. Zadnjih njegovih beležk skoraj ni bilo mogoče prečitati.

"Moja zadnja dva tovariša sta mrtva... moje muke so grozne... vreme je krasno, solnce sij... toda jasnega neba ne vidim več... umiram..."

Kapitan je postavil pred odhodom na otoku lesen križ in mornarji so izkazali tragično umrlim kolonistom zadnjo čast.

Za dostojnost v kopalščih.

Italijanski notranji minister je poslal vsem kvesturam v državi okoliščino, naj strogo skrbijo za to, da se po kopalščih ne bo žalil čut dostojnosti in pravosti. Oblasti naj bodo previdne pri oddaji dovoljenj za kopalšča. Kabine za moške in ženske morajo biti strogo ločene; kopalne obočke morajo biti brezopojno take, da ne žalijo pravosti. Najstrožje se tudi prepovedujejo plesi v kopalnih oblekah in vse podobne prireditve. V kopalni obleki ne sme nihče hoditi izven kopalšča.

Wilbur Instant COCOA UBS

JUGOSLAVIA IREDENTA

Na Vogrskem

so ustanovili lani kmetijsko zadružno, ki dobro uspeva. Dvignila je ceno vogrskemu vinu, katero je imelo že precej dober sloves. Danes prihajajo po vogrsko vino tudi iz oddaljenih krajev.

V Podgori,

ki je veleindustrijski kraj, pogrešajo obrtno šolo. Kmečke občine v okolici imajo take šole. Podgora je brez nje. Ali se kaj poskrbi za prihodnje leto? O osnovni šoli pravijo, da nazadnje in da je bila letošnja šolska prireditve za nič. Prejšnja leta so sodelovali slovenski in italijanski otroci vsak v svojem jeziku, letos je bilo videti slovenske otroke, kako se mučijo.

Bolje živeti en dan kot lev, nego sto let kot ovca.

Tako je rekel Mussolini pred nekoliko dnevi pri neki vojaški svečanosti v Rimu. "Istarska Rijeka" pravi k temu: — Svi mi moramo, da nastojimo, da budemo sto večma slični lavu in sto manje ovci. Čovek, koji zna, oda je ispunio dužnost, što mu ih nalaze z. On, ne smije još da legne i da pušta, da ga drugi muze i striže. Mussolini neće, da u Italiji budu ljudi kao ovce. On hoće, da budu kako lavovi. I to svi: Italijani i Jugosloveni, jer smo mi pred zakonom jednaki. Gledajmo dakle i mi, da stresemo sa sebe ovčji nrv, ako je još imamo, i budimo lavovi. Ponosni i svjesni. I Bog neka bude s nama!"

Kobarid

je poln vojaštva. Vršijo se velike poletne vaje in včasih poka po gorovju in v dolinah kakor v vojnem času. Cesta Kobarid-Srpenica se popravlja.

Premeščen je

iz Gorice v Belluno sodni svetnik Bonne, ki se je po vojni trudil tudi za ureditev razmer in sožitja med obema narodnostima v mestu. Sodni svetnik Bonne je služboval v Gorici dolgo vrsto let. — Znan je kot izborni jurist in dober človek. Pri preganjanju Slovencev v začetku vojne je storil v njihov prilog, kar mu je bilo sploh mogoče v onih težkih časih.

BOLEČINE V MEHURJU

Takoj prežene SANTAL MIDY

Zagotovo dobiš prstno.

Glejte za pesedo "Midy".

Napredaj v vseh lekarnah.

Kako zaslužiti

brez truda \$5.

To je kaj enostavno. Naložite pri nas v s a k teden na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" po 4% \$5.—, Obresti, ki se naberejo do poteka 52 tednov, znašajo nekoliko več kot \$5.—.

Poleg tega imate na strani \$260.— glavnice, znesek, s katerim lahko računate v slučaju potrebe.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Mussolini je ukazal Italijanom, da morajo jesti kruh, v katerem ni več kot osemdeset procentov pšenice.

S tem hoče zmanjšati porabo pšenice ter zvišati vrednost lire. Italijan in pa kruh — to je nekaj nezasiščenega.

Odkdaj pa jedo Italijani kruh? Če smo prav poučeni, otepajo Lah samo makarone in polento.

Zinovjev, eden visokih komisarjev ruske sovjetske vlade, je bil prognan na Krim.

Pred njim je bila ista usoda doletela Trockega.

Toda Trocki se je vrnil.

Trocki tvori čudno izjemo v ruskem preganjanju.

Kajti le malokdaj se vrne, kar boljševeki preženejo.

Tisto, kar je bil ear pregnal in preganjal, se je pa skoro vse vrnilo, bacio earja s prestola ter zavladovalo sto šestdeset milijonskemu narodu.

Nekateri ljudje imajo tako veliko pameti, da ž njo svojo neumnost zakrijejo.

Ženska je prišla v trgovino ter je rekla prodajalcu:

— Jaz bi rada par garters.

Prodajalec jo pogleda in pravi: — Ali hočete imeti baš take kot jih nosite sedaj?

Da, — je rekla.

Brez nadaljnjega vprašanja je segel na polico in jih ji je dal.

Če se pomisli, kako drage so ameriške volitve, koliko stotisočakov, da, milijonov potrošijo nekateri kandidacije za svojo izvolitev, ni potem takem seveda nič čudnega, ako se na javnih zborovanjih nagovarjajo med seboj z besedami: "Dragi so, dragi, you said it!"

Ej bratje, vroče je vroče, ko vam pišem te besede. Klet se je domala posušila, prepina nobene ga, na zemljo in nas pa tišči ter se ne gane nikamor.

Najrajši bi tako naredil, kot je svoječasno svetoval neki možak v starem kraju.

Najrajši bi legel v studenec ledeno mrzle vode. In če bi bilo mogoče, bi še tako naredil, da bi mi tekla mrzla voda pri ustih noter, pri palcih na nogah pa ven.

Zadnjič je bil "Delavee" v našem listu krasno opisal Brooklynski rastlinjak.

Pri tem sem se spomnil pogovora, ki se je završil v nekem drugem rastlinjaku.

Učeni profesor je hodil od rože do rože, od drevesa do drevesa ter razlagal radovednežem posebnosti raznih rastlin.

— Tukaj je tobakova rastlina, — je pripovedoval. — Le pogledajte, kako silno široke in dolge liste ima.

Dve gospodični sta rastlino z zanimanjem motrili.

— Kdaj pa zori ta rastlina, gospod profesor? — ga je vprašala ena izmed njih.

— Kako mislite, kdaj zori? — I, no, cigare ...

Rojak se je spovedal svojih grehov.

In nazadnje je izpovedal svoj poglavitni greh: — In pijem tudi, gospod župnik. Neznansko pijem.

— Zakaj pa piješ?

— Zato, da v pijači utopim svoje skrbi.

— Kakšne so pa te skrbi?

— Vedno me skrbi, kje bi pijačo dobil.

— Strašno je zgodaj vstati, — je vzdihovala mlada punca.

— Zakaj pa ne greš godaj spat?

— Tisto je pa še težje.

Svoj čas so fantje snubili in odločevali glede poroke in bodočega zakonskega življenja.

Dandanes je pa vse narobe.

Dandanes petindvajsetletnemu fantu ne kaže drugega kot pobožno vzdihovati:

— Da Bog, da bi me kaka prava in poštena punca izbrala tetr me vzela za moža.

Svetišča stare Mehike.

Pisali smo že o starodavnem kulturnem plemenu Maya. Pa tudi o Aztekih in Toltekih in o naj-novejših razkrivanjih njihovih starih spomenikov, mogočnih in veličastnih stavb s prekrasnimi fasadami in piramidami, kjer se danes gnete raziskovalcev in starinoslovcev. Zabeležimo naj danes zanimive doživljaje arheologa dr. Luthgerja von Duerena na eni izmed treh ruševin, kakor je to sam nedavno opisal.

Bilo je nekaj let pred svetovno vojno, ko se je skupina arheologov peljala iz Mehike v Rio de Janeiro. Najzanimivejša jovanja med vsemi je bil gotovo dr. Luthger van Dueren. Mehikanska vlada jih je bila povabila, da preiščejo starostnosti Aztekov. V pogovoru je eden sopotnikov vprašal dr. Luthgerja, zakaj ima sive lase, in sicer kljub temu, da je še prime-roma mlad. In on je odgovoril:

— Kot raziskovalec me je zelo zanimalo, da so v bližini Terkuzka — starega kraljevskega mesta — našli zgradbe. Napotil sem se tja. Vse naokrog se je razprostiralo pragozd, a po štiridnevni hoji smo dospeli na kraj in zagledali tri velike piramide. To je bilo prvič, da so se našle piramide tu, izven orijentalnih dežel. Ko smo se hoteli vrniti, smo pogrešili slugo Pabla. Naše iskanje je bilo zaman. Kar zagledam na epi izmed piramid napis v maya jeziku, katerega sem sem več, da se nahaja tu vhod v podzemsko grobnico. Po par korakih smo res našli razmaknjen kamen in takoj nam je bilo jasno, da je tu moral izginiti naš Pablo. V hodnikih smo zapazili lepe skulpture in kamenite kipe Maya bogov. Ob stenah je bilo vse polno napisov in eden izmed teh se je glasil: — Smrt motilec miru! — In glejte, ravno v tistem hodniku smo našli mrtvo telo sluga Pabla; imel je strahovito spajčen obraz.

Pretrpelo nas je, toda čudna radovednost nas je vodila dalje po rovu. Povsod maske mrtvih in grobnice z otprtimi mumijami. V sredini te velike grobnice je stal kamenit sarkofag, čigar pokrov je bil nekoliko privzdignjen. Dočim sem se jaz trudil razvozlati pomen teh spletenih in zavozljanih pisanih znakov, ki so se jih Maya kakor tudi njih sorodniki v Inka deželi v Peru posluževali, je pristopil moj spremljevalec, angleški ataše Bill blizu k sarkofagu. Nenadoma je kakor iz zemlje zadonel zamolkli glas v Maya jeziku: — Proklet bodi! — Bill potegne pištolo. Mrtvi Pablo, ta tajnstveni glas in mumije okoli nas — vse to nas je pretreslo do mozga. Bill pristopi bliže k sarkofagu

in dvigne pokrov — zopet isti grozilni glas: — Proklet bodi! — Bled ko stena se obrne Anglež Bill — zopet ista kletev. Bill zakriči in začne kakor blazen streljati na mumijo. Baklja nam dogoreva, pomikamo se proti izhodu, zopet zakriči isti grozilni glas. Kako sem prišel do vrat, ne vem; samo to vem, da sem zgrabil Billa in od groze napol mrtvega vlekel za sabo, spodtaknivi se še ob mrtvem Pavlovem truplu. Pred piramido sem se zgrudil v nezavest. Stiri dni sem ob čuvanju svojih spremljevalcev visel v vročini med smrtjo in snom, in četrti dan, ko sem se pogledal v zrcalo, so bili moji lasje beli kakor sneg. Vprašam za Billa, in odgovorili so mi, da ga je že dan poprej vzela smrt. Grozitev jeznih bogov se je izpolnila — dokaz za to sta dve trti.

Po nekaj letih sem razvozljaval rešitve te uganke po poročilih angleškega arheološkega društva o novih odkritjih v Egiptu. Tam so našli v mumijah primitivne govornice aparate, ki naj bi branili mumijo oropanja, pa tudi oskrunjenja in motenja miru. Ko se je nepoklicani mumije dotaknil, se je oglasilo svarilo ali pa tukrepitev moje domneve, da je morda prokletje. Mojim študijam je to dejstvo kakor nalašč bilo v olo faraonov in Maya-kulturo v Južni Ameriki. Ravno te slične naprave govore za enotno kulturo.

Takoj po svetovni vojni so prihajala zanimiva poročila od raziskovalcev v Mehiki. Gori že omenjene ruševine so popolnoma razkrili in proučili. Najzanimivejša najdba pa je bila v tem, da so iztaknili v tleh vzdane premikajoče se glinaste plošče, ki so bile zvezane z govorilno membrano, da je vsak, kdor je stopil na to nevidno ploščo, bil ostranjen po tem mrtvaškem glasu. Tak izum bi se še dandanes marsikje dobro obnesel.

Sedaj mi je bilo vse jasno. — Dokler smo mirno stali, je vladal mir. Ko pa je le eden premaknil nogo, se je že oglasila kletev in vsa Evropejce strašila kakor vsakega Maya človeka pred 2000 leti. V arheološkem muzeju v Amsterdamu, pravi Dueren, sem na lastne oči videl tak govorilni mehanizem. — Čim je kdo stopil na glinasto ploščo, je obenem stopil na meh, ki je pognal zrak skozi luknjice pisane različnih velikosti, ki so bile pritrdjene v mumiji lajva v kamenitem kipu. Te luknjice so bile tako uglašene, da je nastala cela beseda v Maya jeziku. Uganka je bila rešena. Toda groznica in kletev se je žal le morala izpolniti na dveh iz mojega spremstva.

Vesoljni potop.

Nekste teorij je že razpravljalo vzkrok one strašne katastrofe, ki je — če smemo verjeti bibličnemu poročilu — uničila vse tedanje meceljsko prebivalstvo razen Noeta in tistih, ki so bili z njim. Seveda pa sije iz vseh teh teorij duh tistega časa, v katerem so se te teorije porodile.

Danes smo že tako daleč, da lahko mirne vesti trdimo: vesoljni potop ni bil samo fantazija poetično navdahnjenega pisca svetega pisma; obenem pa moramo zavrniti mnenje tistih, ki besedam svetega pisma na besedo verjamejo, da je vesoljni potop uničil vsa živa bitja na zemlji, izzemši Noeta in njegovih zvestih. Odkar so raziskovanja dognala, da živi povest o vesoljnem potopu skorj pri vseh narodih, je pač nevzdržna teorija, da je bil biblični vesoljni potop omejen na gotovo ozemlje. O vseh teh zgodbah o vesoljnem potopu nastopa pri vseh narodih Noe v tej ali oni obliki, iz česar moramo sklepati, da je strašna ta prirodna katastrofa prizanesla več ljudem kakor trdi sveto pismo.

Pravi vzrok potopa pa s tem še ni dognan. Da zemeljske sile same niso mogle povzročiti katastrofe v tolikem obsegu, kakor je bil vesoljni potop, priznavajo že vsi sodobni učenjaki. Tako trdijo nekateri med njimi, da je potop zakrivila velika izpremenljivost

v izžarevanju solnčne toplote, tako da je vsa voda na zemeljski površini izpuhtela, potem pa radi nastopa velikega mraza padala neprestano 40 dni na zemljo. Drugi zopet menijo, da je bil vesoljni potop v zvezi z ledeniki iz ledenedobe, ki so se radi silne solnčne vročine začeli tajati. Še dlje je šel Arthur Stentzel, ki je trdil, da je vesoljni potop povzročil Halleyev komet, ki je trebil ob zemljo. Ta njegova teorija je pred dvajsetimi leti naletela na velik odpor v znanstveni svet, danes pa jo zagovarjajo mnogi znanstveniki.

Pod temi okolnostmi seveda ne gre zavreči teorije, ki jo je postavil inženir Hoerbiger, čeprav zveni njegova razlaga precej drzno, morda celo fantastično. — Po njegovi teoriji je povzročil svetovni potop ne komet, ampak prednik naše lune, ki se je zemlji vedno bolj in bolj približeval ter tako ustvaril pogoje za ono strašno katastrofo.

Da bomo proces vesoljnega potopa lahko pregledali, je dobro, da malo proučimo posledice približevanja lune — prednice sedanjega zemeljskega trabanta — naši zemlji.

Vsakdo izmed nas ve, da povzroča luna izpremembe v morski gladini, ki jih imenujemo plimo in oseke. Ni pa znano marsikomu, da se radi luninega vpliva vsi oceani nekako kopičijo ob ekva-

torju, tako da je morska gladina ob zemeljskem ravniku za par sto metrov višja kakor bi bila, če bi zemlja ne imela trabanta. Sedaj pa se poraja vprašanje: kaj bi se zgodilo, če bi se luna približala zemlji na tretjino sadanje oddaljenosti? Hoerbiger odgovarja: — pas ob ekvatorju, kjer je morska gladina višja kakor v okolici tečajev, bi se vedno bolj večal in iz njega bi se vzdigovale visoke morske kope. Ob nadaljnjem bližanju lune bi se pas okrog ekvatorja pretrgal in nastali bi ob njem dve stožčasti vzpetini. Kadar bi se luna približala zemlji na pet zemeljskih polmerov in še bližje, bi se ti vzpetini zopet strnili in otvorili nov pas okrog ekvatorja, ki pa bi bil ožji in višji kakor prvotni. — Bibavica bi v tem pasu skoraj popolnoma izginila.

Ta stadij je po Hoerbigerjevem mnenju nastopil neposredno pred vesoljnem potopom. Takrat se je voda vseh oceanov nakopila ob ekvatorju ter je segala kakih 30 stopinj severno in južno od ravnika. Severna meja tega vodnega pasu je torej šla preko Sahare, Arabije, Perzijskega zaliva in je južnem pobočju Himalaje tja čez Zadnjo Indijo. Iz vode so gledale abesinske gore in ameriški Kordiljeri nalik otokom. V teh krajih pa so takrat bivali ljudje, kakor tudi v mezopotamski nižini, kajti tečaja sta bila globoka doli do 45 stopinj zemeljske širine in pokrita z večnim snegom in ledom. — To stanje je na zemlji trajalo več tisočletij in ljudje so se nanj tako privadili, da niso elementarne katastrofe niti slutili. In ta katastrofa je prišla.

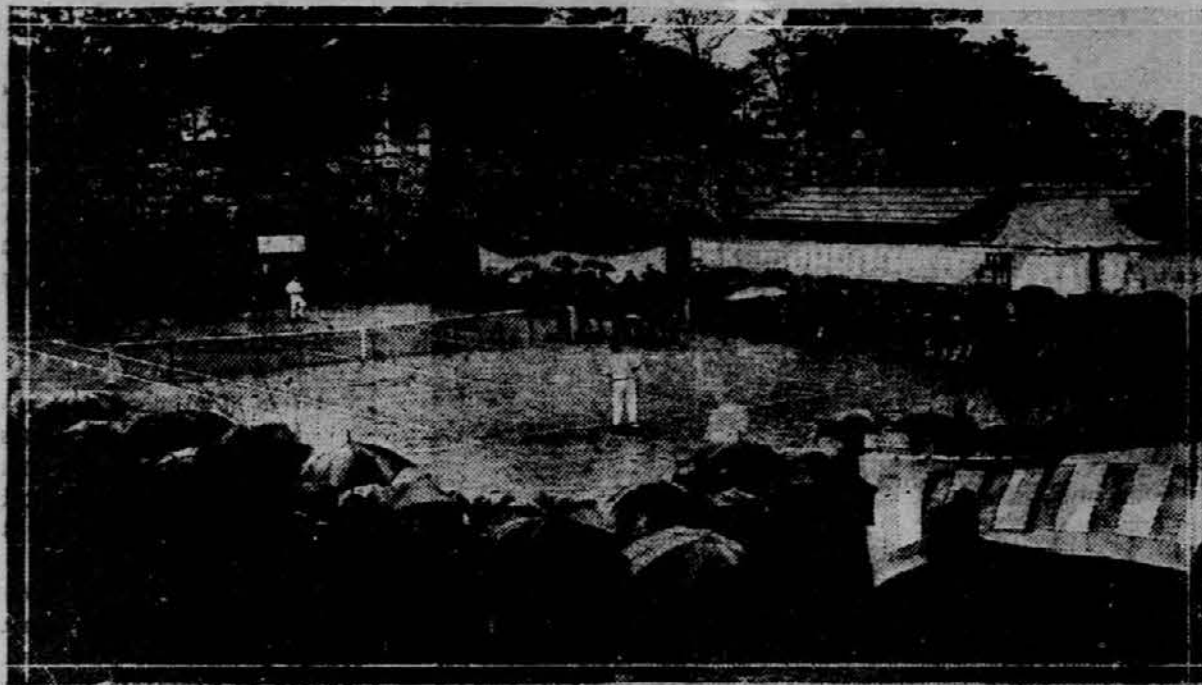
Že pred več leti je Roche postavil teorijo, da kozmično telo, ki se preveč približa naši zemlji, ne more več obstajati, temveč se razleti. Do istega sklepa je prišel tudi Hoerbiger, ki pravi, da imajo tako biblična zgodba o vesoljnem potopu kakor tudi pravljice različnih narodov o tej najstrašnejši katastrofi, ki je kdaj zadela človeški rod, v sebi kar resnice. Po njegovi teoriji se je luna — predhodnica sedanjega — vedno bolj bližala zemlji in dospela do tiste kritične točke, kjer se je morala razleteti. Ko pa se je to zgodilo so se množine vode, ki jih je dotlej privlačnost lune zadrževala ob ekvatorju, zopet razlile v svoji prvotne basene, in prebivalci Mesopotamije, Abesinije kakor tudi na Kordiljerih so bili zaliti od vesoljnega potopa.

Tako sodi Hoerbiger. Njegova teorija je interesantna, če pa je tudi uravilna, pa po vsej verjetnosti ne bomo mogli nikoli ugotoviti.

Internacionalni kongres dramatikov.

Internacionalni kongres dramatikov, ki se je vršil v Parizu in je bilo na njem zastopanih dvajset držav, se je končal zelo uspešno. Glavno vprašanje kongresa je tvorila sestava mednarodnega urada za varstvo dramatičnih del, prevodov, uprizoritev in medsebojnih mednarodnih odnosov. Skušalo se bo tudi v vseh državah doseči isto dobo čuvanja avtorskih pravic (de 30 let) — dosedaj je bilo med posameznimi narodi dokaj različne.

TENNIS NA JAPONSKEM

Japonski princ-regent se jako za nima za šport. Pred kratkim je po zval k sebi najboljše japonske igralce tenisa ter k tekami povabil samo izbrane goste.

Koroški motivi.

Dr. F. S.

Ko se zvije od Drave za umazano Mežo navzgor, zastoje vlak in zabobni med koroške bregove: pod Slomškovim Sv. Križem; mimo Župančeve republike, ki je iz ene korenine narodila Kotnikov znamenitih profesorjev in duhovnika in učiteljev in hrastovih gospodarjev; mimo Guštanja, kjer je dr. Cukala na čudovit način zbral razkropljeno čredo krščansko.

Kakor za seje Koroške je ostala Mežiška dolina: s sreem, razritim za premogom in svinem; z vrhovi, obrnjenimi na Pliberk in Podjuno in Celovec.

Kralj iz Zapece.

Dvor mu je na vzbočju, bel in položen, z nagelni v oknih. Za polji in travniki mu rastejo gozdovi v Pece in nad njim pašniki. Stolejta je njegov rod na svojem Zapece.

V zemljo se je vgrizel kakor tiščero naših rodov. Grunt jim je domovina, in kraljestvo in svet. V grunt so se stisnili in ga niso izdali, ko so se stoletja razlivali vali strasti in sovraštva in evangeljev.

— Očka, — je privadral mladi gospod z mlado gospodično.

— Očka!

Bilo je v tistih dneh, ko so brzojavno budili narodno zavest.

O, kako sta mu pravila o narodnosti in: o, kako sta mu budila narodno zavednost! Mladi gospod je bil morda prišel zdaleč, kjer so sovražniki poteptali domovino, begno pred njimi je bil morda prišel, begno z rodne zemlje. Zato se je srdil na očka, ki ima trdo glavo in ne razume visokih besed.

— Nemčur! — je zasikal mladi gospod.

— Petsto dinarjev dobite, ako boste z nami, — je povedal naglas in vnaprej ponudil novece.

— Oči se je nasrškilo, da je vstal in odhajal.

— Slovenec sem bil in ostanem. Mračno mu je bilo na čelu, ko je šel za njho in duhal evetočo ajdo. V sreču mu je bilo, v pamet mu ni znalo: — Kaj mi čeniš, gospodič, o domovini! Brez grunta je ni, in naroda ni brez nas, ki smo vsesali svoja srea v grunt. — Po Koroški žalosti so odšli mladi gospodje in gospodične. Nič ne de, — dokler je Zapece strast te grude. Dokler so bele hiše s slovenskimi nagelni in bogati gozdovi in dehteča ajda in ljndje, izrasi iz njih in zrasi ž njimi, tako dolgo na Peči ne bo mej.

Uršlja gora.

Na Uršljo goro ne hodijo izletniki. Čudno! Na Uršlji gori je znamenita romarska cerkev. Fantje si hodijo izprosit neveste; saj veste, da jih ima sveta Uršula enajstisoč; zato lahko in s pridom usliši vse bližnje in daljne romarje.

Na Uršlji gori je star cerkvenik; ki vsak dan pozvanja na veliki zvon; le pozimi ne. Znal bi vam povedati o dogodivščinah svojih let: kako je pael ovec na Gori v

solnce, pod njim so se pa kresali bliski in je nevihta divjala nad dolino;

o jezeru v Gori, kako je padlo nekoč par volov v brezno razpoko — ni jih bilo nikdar več, le iglo je prinesla Savina. Nekega dne pa se bo jezero razlilo na pregrešno Meziško dolino.

Ali pa vam bo povedal o medvedu tatinskem, ki je hodil hruške krast in zalezal tudi na Libenčovo hruško, pod njo pa so bile gare; medved je zdrknil z drevesa, padel na dvokolnico in se zapeljal v njej po strmini v jarek, da se je komaj rešil. Krast ga pa ni več bilo.

Tako je na Uršlji gori, kjer pobožni romarji vso noč predremlejo v cerkvi, včasih se kateri stisne tudi v kako spovednico, da je lagodneje; toda umakniti se mora zarana, da posili ne postane spovednik.

Od Gornjega grada in Soštanja pa do Črne častijo Uršljo goro. Izletniki pa hodijo raje po "Urški" in na "Urško". Predpisano turistovsko opravljeno, da vam nalomijo uršleje, ki jim pravijo rododendron, kakor za nastelj.

Nekoč so se solnčili, ko je prihajala baš romarska procesija. Radovedno so prihrumeli bližje; romarji pa so jih videli gole do samih hlačk in mislili, da so divjega moža mlade. Mislite, da so bežali? Ne. Iz procesije so udarili na divjačke, da so na moč bosljali do svojih oblek in za skale.

Taki so vam Urškarji. So pa tudi taki, ki hodijo na Urško goro, ker še Hrenove cerkve niso videli in ne vedo, da ni posvečena sv. Urhu, temveč sv. Uršuli. Hodijo le v turistovski dom, ker tudi še ne vedo, kateri svetnici na čast vino in čaj prodajajo. So si pač sosedi.

Sier pa naj bi bilo odpuščeno tistim, ki hodijo k "Urški" na flint; še tistim, ki hodijo Urha kliat na vrhove, ker se niso pravi čas priporočili sv. Uršuli; toda ti isti pravi planinci naj verjamejo, da je domače ime pravilno slovensko.

Prevalje.

Prevalška slava je nesolidna. Na vseh razglednicah in s kate-rekoli strani pridete, vam bodo zazijale v srečanje rdeče razvaline nekdane industrijske moči in slave, ki pa je ušla s Prevalj v Donawitz. Visoki kamini so že zardemali, iz beder in temen jim poganjajo breze.

Zato pa je danes velika literarna slava prevaljska.

Mohorjeva tiskarna je zašla tja, prav kakor desetnica. Dijaki prihajajo na izlete in hočejo, da vidijo tudi kovačnico Mohorjeve družbe. Do prvih hiš ne vprašuječ je nikogar; kdo vendar bi v Mariboru vpraševal za velikim mostom? Toda ko obidejo hiše in je na vseh velikih napisana le gostoljubna vaba, tedaj pač morajo izprašati največjo posebnost prevaljsko.

Tam za vodo so barake in tam je ubožna kraljica.

Ne! Prevaljska slava je nesolidna.

Gotovo bo tudi Mohorjevo tiskarno minila koroška romantika, s katero se je zapela za poslednjo ped koroške zemlje. Saj njen ravnatelj menda nič več tako pogosto ne hodi na stojiški vrh, da bi videl proti Celovec. Škoda! — če se bo ziral za Mežo navzdol.

Potem dobijo Prevalje še tudi v literaturi velik črn križ na čelo in mesto Finžgarjev bodo prihajali le še madžarski židje golit in jasnit goste in temne planine.

Tudi rekord.

Da se natančno prepriča, v kolikem času je mogoče izdelati iz drevesa papir, je neka papirnica v Nemčiji oni dan napravila poskus. Blizu papirnice so ob 7.35 pričeli podirati drevo. Nato so ga omajili, razžagali itd., tako da je ob 9.34 papir bil že izgotovljen ter bil kolobar takoj odposlan v bližnjo tiskarno. Točno ob deseti uri so dečki že po mestu raznašali časopis, katerega papir je bil od dvema in pol ure še "rastel".

Samozavest.

Neki angleški "globe-trotter" je na svojem potovanju prišel tudi v Rim. Ko se je vrnil na Angleško, je uredniku nekega velikega angleškega lista povedal tale doživljaj:

— Stal sem ter občudoval velikianski Titov slavolok v Rimu. —

Res, lep je, krasen, visok — toda to že itak veste, zato tega ne bom pripovedoval. Ko takó občudujem ta stari znameniti spomenik davnih dni, jo primaha neki mož, gre pod slavolokom ter glavo pripogne kot da bi šel skozi nizka vrata, čeprav bi bil i Golijat šel brez skrbi pokonei skozi. — Kdo pa je to? — sem vprašal ekoga mimoidočega. — To, — odgovori mož, — to je Mussolini.

POZDRAVI.

Predno se podam s parnikom "Auitania" v staro domovino, pozdravljam ženo in otroke, vse sorodnike in znanee.

Joseph Cerjanec, 2324 So. Lincoln St., Chicago, Ill.

Predno odhajam na obisk k svojim staršem, še enkrat pozdravljam moje ženo in hčer ter sorodnike in tudi vse ostale prijatelje. Posebno pa tisti, ki smo skupaj prav pridno osuševali in uničevali vinsko kapljico.

S pozdravom in nasvidenje Joseph Kolenc.

Za boleznj in bolečine

PAIN-EXPELLER

Tvornika znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Priatelj v Potrebi

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HVAŠKE
REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITO

Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

ROJAKI: —

Tekom letošnjega leta prirejenih izletov se je vdeležila velika skupina naših rojakov, kateri so bili popolnoma zadovoljni bodisi s kabinami, hrano, postrežbo in pozornostjo, katere so bili deležni med vožnjo. Kot dokaz splošnega zadovoljstva nam prihajajo dnevno vprašanja, ako namerava naš potniški oddelek prirediti to leto še kak skupni izlet. Da vstrežemo našim rojakom, smo se odločili prirediti

JESENSKI (tretji) SKUPNI IZLET

s parnikom

"PARIS"

KI ODPLUJE IZ NEW YORKA,

dne 11. septembra, t. l.

V to svrhu imamo rezerviran poseben oddelek III. razreda v sredini parnika, najboljše kabine z 2., 4. in 6. posteljami.

Rojaki, nudi se Vam prilika, da obiščete stari kraj v spremstvu našega izkušenega uradnika, ki Vam bo omogočil brezskrbno potovanje v domovino, da obiščete, stariše, soproge, otroke in sorodnike, ki Vas morda že leta in leta željno pričakujejo.

Kdor se namerava vdeležiti tega izleta, naj nam takoj naznani in pošlje tudi aro, da mu določimo prostor na parniku. Čimprej se kdo zglaši, tem boljšo kabino bo imel na razpolago. Za vsakovrstne informacije in pojasnila stoji vsem rojakom na razpolago naš potniški oddelek.

FRANK SAKSER STATE BANK

Potniški oddelek.

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

84

(Nadaljevanje.)

Le z največjim naporom se je posrečilo zdravniku ohraniti ji življenje, zdravniku, ki je bdel z njo noč in dan ob postelji nesrečnika ter videl prihajati njegov razkroj. Ali pa mogoče sploh ni obžalovanja vreden nesrečnik, oni gospod Konrid? AH ni bil pravzaprav človek, ki je bil vsem drugim za breme? Ali ni bila obžalovanja vredna njegova žena, ki se ni brigala za svoje lastno življenje ter ustrajala ob njegovi strani do zadnjega vzdihla, mučenica svoje dolžnosti? Na katere strani se mora postaviti zdravnik, ki je opazoval prizor dnev za dnev, vsako posamezno uro, na stran poživiljenega blazneža ali na stran trpeče žene, ki je vse pretrpela brez jadicovanja — Mi vemo, na kateri strani ga moramo iskati in ali ni to popolnoma človeški? Ne, še več, ali ni moralo biti tako? — In ko je dal dr. Šrat od neznosnih bolečin mučenemu bolniku ono zadnjo dozo morfija, o katerem je vedel kot zdravnik, da ga bo pomirila ali mogoče tudi usmrtila, kaj zlega je storil s tem? Življenje bolnika je šlo le še po urah, dnevih in mogoče tednih, a to bi bilo življenje polno bolečin. Mučen od blaznih idej in že dolgo ne več človek, ter le prevzet od blazne ideje, da uniči vse, kar je prišlo v njegovo bližino.

Ali bi ne bila odgovornost zdravnika, ki je videl vse to, neizmerno večja, če bi bilo mogoče življenje one žene uničeno in za ceno, da se podaljša za par dni življenje onega nesrečnika? Kakšna dobrota ima moč v svojih rokah za moža dr. Šratovega značaja! Mučil se je z očitki ter se sam stavil sodišču. Zaman, zaman pravim. In za to eno, komaj za par ur skrajšano življenje, koliko jih je ohranil svetu!

Ozrje se naokrog, gospodje porotniki, tam v zadnjih klopih poslušalec sede številni, izobčenci sreče, h katerim je sam spadal nekoč. Tam stoje žene s svojimi otroci na rokah, katerim je ohranil prehranitelja, očetje, kojih otroke je rešil otroci, katerim je vedno pomagal, velika množica, kateri stoje solze v očeh ob misli, da se bo mogel njih rešitelj sedaj pokoriti za dejanje človečnosti. Vsi ga poznajo in ljubijo ...

— Da, to je res, — se je oglasil nekdo v zadnji vrsti, — naš doktor, naš dobri doktor ...

Predsednik je ukazal molk s pretnjo, da bo dal izprazniti dvorano, a mladi zagovornik je višje dvignil glavo ter nadaljeval:

— Glas naroda govori bolj prepričljivo kot morejo moja usta, — je rekel. — Priprosti narod ga seveda boljše pozna kot bogatini in odličnjaki, ki sicer vidijo v njem spodobnega zdravnika, a ne človekoljuba, ki ne upošteva ob nobeni bolniški postelji dobička, katerega bi mu moglo prinesiti izvrševanje njegovega poklica. Imel je občutno srce za trpeče, ker je izkusil na lastni koži, kaj se pravi bit reven in zapuščen. Brez sredstev in brez prijateljev se je napolnil po trnjevi poti iz ožin malenkostnih razmer, vedno z enim ciljem v očeh, da postane dobitnik človeštva. In tega moža se dolži zločin! Kdo pa bi ga obtožil, če bi ne stopil sam, gnan od svoje skoro pretrpane vestnosti pred forum javnosti ter rajše žrtvoval svoje mesto in ime kot da bi nosil še nadalje obremenjeno vest? Ali ne zasluži tako junaštvo našega občudovanja?

— In poslušate še eno, gospodje porotniki, kazen, katero boste naložili temu zdravniku revnih, bo zadela v prvi vrsti one obžalovanja vredne ljudi, ki bodo sedaj zastoj iztezali roki, ker bo sedel njihov dobitnik za zidovi jetnišnice. Dr. Šrat bo znal kazen, katero si bi prostovoljno naprtil, prenašati kot mož in junak, posebno sedaj, ko bo prost muk svoje vesti. Če ne morete drugače, ga obsodite, gospodje porotniki, če pa razumete, kot jaz, njegovo dejanje, morate odgovoriti: — Nekriv!

Vse se je oddihnilo, ko je sedel mladi zagovornik. Postajo je s svetlejšo in bolj človeško v mogočih dvorani s svojimi stroginimi formami. Dr. Šrat se je komaj opazno nasmehnil, ko je zrl na mlado svetlo glavo svojega zagovornika ter mislil na to, da je bilo vse to le mladostno navdušenje, ki se bo v teku let izpremenilo v poklicno delo, ki ne bo imelo nobenega opravlja s sreem.

Predsednik je izvršil svojo nalogo in porotniki so se umaknili na posvetovanje.

— My dear, — je zašepetal stari diplomat Georgini, — ali se vam ne zdi, da je človeško srce nekaj čudnega? Ko je govoril državni pravnik, sem bil popolnoma njegovega mnenja, a ta modrooki zagovornik me je skoro izpreobrnil k svojim naziranjem. Kje pa tiči resnična pravica, če je mogoče videti stvari v tako različni luči?

— Tega ne vem, — je odvrnila Georgina resignirano. — Ah, draga eksceleuca, v zadnjem času smo doživeli toliko strašnega, da mora biti človek čisto zmeden.

Hilda je sedela popolnoma nepremično. Molila je za oprostitev in bila je tako prepričana o sili svoje molitve, da je popolnoma pozabila na vse krog sebe.

Tricet ure je poteklo v mučnem pričakovanju, a nato so se odprla vrata in vstopili so porotniki.

V dvorani je zavladala največja tišina. Oči vseh so se povečale ter zrle v mučnem pričakovanju na načelnika porote.

— Nekriv, — se je glasilo jasno in glasno skozi dvorano.

Tedaj pa je bilo čuti z zadnjih klopi vzklike radosti in vse je pričelo vreti iz dvorane na hodnike proti izhodu, v upanju, da vidi je zdravnika, in da mu stisnejo roko, kajti poziv na narod ni ostal brez odmeva.

Dr. Šrat je vstal ter odprl ograjo, prost mož ... Prijemala se ga je lahna omotica in le molče je mogel stisniti roko svojega zagovornika.

— Jaz ga bom vendar obdržala kot hišnega zdravnika, — je rekla mala grofica Simanska. — Izprva bi tega ne storila za celi svet, a strašno je priljubljen in to govori zanj.

— Tudi jaz, — tudi jaz, — je donelo od vseh strani.

Sodni dvor se je umaknil in dr. Šrat je prišel do vrat dvorane. Vse se je strnilo krog njega, mu stiskalo roko in narod je bil, ki mu je priredil skoro zmagoslavno sprejeto.

Tedaj pa se je prirnila skozi množico temno oblečena postava. Nema, z bleščetimi očmi ter prekipevajočim srcem je stala naenkrat pred dr. Šratom ter mu podala obe roki, ne da bi izpregovorila besede. Sprejel je roki ter jo potegnil nekoliko k sebi — in naenkrat, ne da bi oba vedela kako, se je naslonila Hilda ihte na njegovo prsa ter pozabila na vse druge krog sebe.

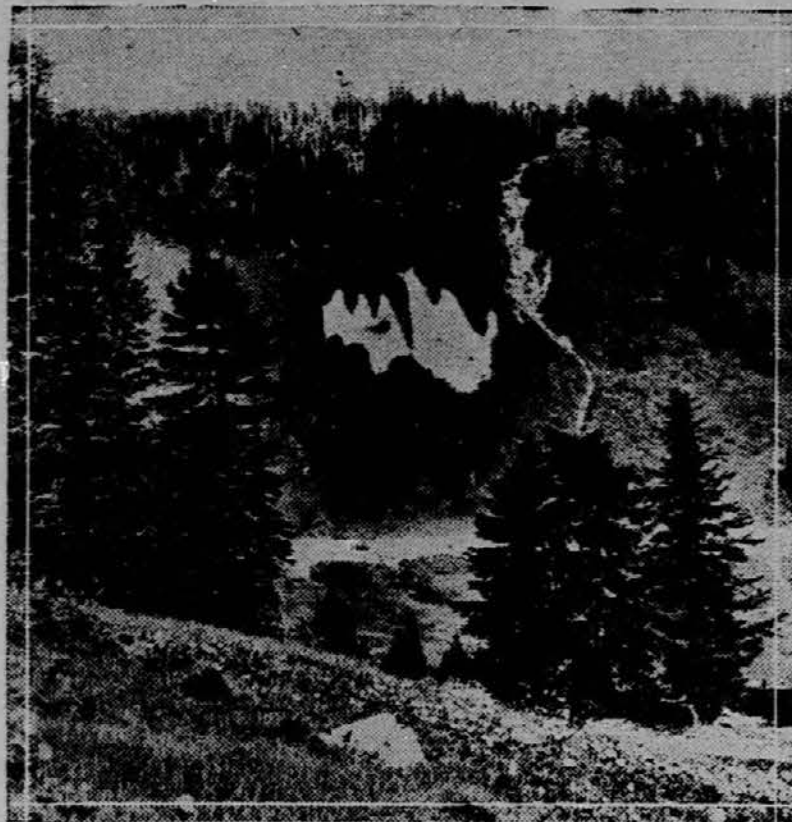
— Hilda, ljuba Hilda, — je rekel pritajeno, — pomirite se vendar. Pojdiva sedaj k gospe Konrid.

Dvignila je svoje blede lice k njemu in krog ustn se ji je pojavil bolesten izraz. Vera, to ime jo je predramilo.

— Ne jaz, — je odvrnila.

— Torej grem sam k nje. Ali mi sledite pozneje? **31**

AMERIŠKA NARAVNA KRASOTA

Pogled na Paradise Valley v Rainer Narodnem Parku.

Zmajala je z glavo.

— Ne, jaz moram k očetu.

Pustil jo je iti, kajti vleklo ga je k Veri ter se ni zavedal niti tega, da je bil okrut.

Georgina je bila vsa iz sebe radi prizora, katerega je nudila njena hčerka zbrani množici v sodni dvorani ter jo pričela obsipati brezobzirno z očitki.

— Le še poljubiti bi ga morala in mera bi bila polna. In on, ali res misliš, da se briga zate? Stavim tisoč proti eni, da mu tiči Vera v glavi in to blamažo bi si lahko prihranila.

(Konec prihodnjic.)

Zdravnikova želja.

Ko se je parnik "Princessa Irene" ob šesti uri zjutraj zasilal v pristanišču Bombay, je šel John Wilde po stopnicah navzgor na krov, da uživa oni čudoviti prizor ki ne ostane na nikogar brez vtisa, raznobarvni pestr prizor vrvenja in drvenja v indijskem pristanišču, kjer se dozdeva človeku da so se zbrala na sestanek vsa človeška plemena. Kuliji in Singa lezi, Afganistanci, Arabci, Perzijci, Indijci, Malajci in črnei, vsi hite v bujni raznolikosti mimo začudenega pogleda človeka, se previrajo, vpijejo, trgujejo in barantajo, raznašajo blago z ladij, ga nalagajo, ponujajo najčudovitejšee sadeže, krožijo v malih čolnih okrog parnika, plezajo po vrvnatih lestvah na krov, tako, da ni nikdar konec novih prizorov, novih čudes.

Nov svet leži tu spodaj pod palmami v bleščetem solnem, svet, o katerem je pisalo že toliko pisateljev, katerega je skušalo že toliko pisateljev spraviti na platno, ki pa prekaša v resnici neizmerno vse, kar je videti na slikah, izišlih iz človeških rok, kar je čuti v popisovanjih, sestavljenih iz človeških besed.

John Wilde je stal nekaj časa pri ograji kot omamljen ter zrl na to pestro vrvenje. Tedaj je položil nekdo roko na njegovo rame. — Well, doktor, že pokonci? Kako vam ugaja Indija? — Lionel Blackwell, ravnatelj Brown Limited Co., v Kalkuti, ki se je po svojem vsakoletnem potovanju v Evropo vršal v Indijo, je stal poleg njega. — Malo ponorela družba tu spodaj, — je nadaljeval. — Obeš si na telo kričeče pobarvane cunjete ter steklene bisere. Ako se jih pa po sto zveže skupaj ter jim obrne žepe, ne pade iz njih niti cent.

— Vzel je kratko pipico, katero je imel kljub zgodnji jutranji uri že v ustih, v roko ter pljunil v velikem loku v vodo. Sir Lionel Blackwell je bil gentleman in se je vedel popolnoma korektno; v navzočnosti mladega zdravnika pa je bil rad malo bolj preprost ter se je vedel na način mornarjev. — John Wilde se je ugriznil v ustnico, da požre pikro opombo. Zakaj ga moti ta Anglež, za katerega ni bilo ničesar novega in nič lepega, v njegovih razmišljanjih? Ali ni videl, da je vsa njegova pozornost obrnjena na nebeško nepo sliko, ki je ležala pred njegovo dušo, pripravljeno, da sprejme vse krasote, katere bo še pri neslo s seboj to potovanje?

Blackwell mu je čital te misli z obraza, kajti John Wilde je bil še mlad in sled tega nikakor ni mogel pretvarjanja. — Doktor, ne delajte vendar tako kislega obraza! To, kar vidite tukaj, ni še prav nič. Le slab ovitek je za dragocen predmet. Spoznali boste v Indiji še vse drugačne stvari, kot da so se zbrala na sestanek vsa človeška plemena. Kuliji in Singa lezi, Afganistanci, Arabci, Perzijci, Indijci, Malajci in črnei, vsi hite v bujni raznolikosti mimo začudenega pogleda človeka, se previrajo, vpijejo, trgujejo in barantajo, raznašajo blago z ladij, ga nalagajo, ponujajo najčudovitejšee sadeže, krožijo v malih čolnih okrog parnika, plezajo po vrvnatih lestvah na krov, tako, da ni nikdar konec novih prizorov, novih čudes.

Na obrazu mladega zdravnika se je pokazal ponosen, nadvladujoč izraz. Pred odpotovanjem tudi spotoma je bil veliko čital o Indiji. — Imate morda v mislih umetnije izklesane? Take umetnosti mi prav nič ne imponirajo. — Ali ste že kdaj kaj slikali o ogih?

Zdravnik se je nasmehnil. — Ti so vendar oni, ki se dajo živi zagrebati v zemljo ter leže do zvečno po cele tedne pod zemljo. Nato jih vzamejo zopet iz zemlje, nakar seveda ožije.

— Da, tudi to znajo. Ali vam to tudi ne imponira?

— Po pravici povem — ne. Vsi ti dozdrevni čudeži se vrše v razmerah, katerih se ne more kontrolirati, vsaj ne po znanstveno izšolanih opazovalcih. Gre ponavadi le za coprnije, vpriporjene z namenom, da se izvabi iz tujeve denar.

— Motite se, doktor. Yogi niso nikaki vedeževalci, ki bi sprejemali od tujeve denar. Oni vedo morda več kot drugi ljudje.

Mladi zdravnik je presenečeno pogledal. Kako je mogel ta treznomiselnik Anglež, ki je imel za vse le prezirljivo opazko, postati naenkrat tako resen?

— Oprostite, — je rekel. — To da kot zdravnik v resnici ne morem verjeti v take neumnosti.

Anglež ni ničesar odgovoril, zrl je srepo predse ter puhnil počasi dim iz svoje pipice. John Wilde je imel občutek, kot da je šel predaleč. Besedico "neumnost" bi si bil lahko prihranil.

— Razumeli boste, — je nadaljeval opravičujoče, da smo mi zdravniki skeptični napram vsemu, kar se imenuje "čudež". V našem prirodoslovnem svetovnem naziranju ni mesta za čudeže.

Sir Blackwell je iztrkal pipico ob ograji parnika. — Vam tega nikakor ne zamerim. Razumem vas, dasi bi morali ravno vi prirodoslovci prvi verovati v čudeže. Ali ste nam pa morda že vse pojasnili?

Nekaj časa je vladal med obema molk. Pestra slika v pristani-

šču je navidez oba uklenila v svoje spono.

— Spoznali se boste z nekim Yogijem, doktor, — je končno rekel Sir Blackwell, — ter nato sami sodili. V petih dneh bomo v Madrasu. Tam ostane parnik dva dni, da izloži blago. Obiskal bom tam starega prijatelja v trgovini ter uporabil čas za kratek lovski izlet. Tam v bližini poznam nekega Yogija. Pojdite z menoj na kopno in spremljajte me.

Mladi zdravnik je povabilo hvaležno sprejel. O znanstvu z Yogijem si ni sicer mnogo obetal a tem več od lovskega izleta v džungli. Tigri, sloni, gazele — kako bi to doma gledali, ko bi razprostrl pred njimi svoje lovskie trofeje!

Sir Blackwell je kratko priki-mal ter pričel svojo običajno jutranjo promenado po krovu. Polagoma je postajalo na krovu živahnije. Dr. Wilde-a so poklicali k bolnikom in kmalu je skoro popolnoma pozabil razgovor, katerega je imel z Angležem.

Šele zvečer se je zopet spomnil pogovora, ko so potegnili sidro z morskega dne ter se je parnik zopet pričel pomikati iz pristanišča v smeri proti Colombo.

Prihodnjega jutra se je dvignil lahek monsum, ki je nekoliko olajšal pekoče žarke tropičnega solca. Večina potnikov je ležalo leno v naslanjačih na krovu, katerega so neprestano polivali z vodo, da bi tako nekoliko omilili vročino. Malo jih je bilo, ki so mogli slediti pozivu h kosilu. Kdo bi mogel jesti v tej vročini! Ledene vode in nekaj kislega sadja! — To je bilo vse, kar se je mogl zaužiti.

Ko se je pet dni pozneje zasil-dral parnik v pristanišču Madras, je potkal Sir Blackwell na vrata zdravnikove kabine. — Halo, doktor, ali ste že pripravljeni?

John Wilde je hitro stopil iz kabine. Že celo uro je čakal na Angleža, vedno v strahu, da je ta morda pozabil na povabilo, ker ni od onega jutra izpregovoril niti besede o te mpredmetu.

Motorni čoln je kmalu oba privedel k bregu. Med rikša-kuliji je izbral Blackwell s pogledom izvedenega dva krepka in lahkonoga fanta.

— Le vstopite, doktor, ako ta človeška žival ne nasprotuje v šim estetičnim nazorom. Drugih prevoznih sredstev tukaj ni. — Naprej, fanta!

Kuli je odpeljal. Blackwell ga je vodil s tem, da se je s palčico dotaknil sedaj desnega, sedaj levega ramena Kitajca. Pot je vodila skozi različne ulice in ceste, navzgor in navzdol. Kuli se je ustavil končno pred velikim vrtom v katerega sredini je stala majhna, bela in z galerijo obdana hišica. Blackwell je izstopil ter prosil zdravnika, naj ga oprostí za par trenutkov. Ko se je čez četr-ure vrnil, je držal v vsaki roki po eno puško in pas za patrone.

Wilde je začuden pogledal. Ali je bila to vsa priprava za lov? Kje pa so sloni, gonjači, psi in sploh vse, kar spada k velikemu lovu v džungli? Kdo bi hotel streljati slona ali tigra s tako puško?

Anglež se je smejal. — Ne, takoko krvoločni nismo danes. Streljali bomo le na ptiče, ako bomo sploh imeli kaj sreče. Divjačina, katero boste lovili, je še plemenitejša vrsta kot tiger. Našega Yogija vendar ne boste hoteli obiskati s puško?

Mladi zdravnik je bil nekoliko neprijetno iznenaden. Na Yogija je bil skoraj popolnoma pozabil. Blackwell se je obrnil proti kulijama, ki sta stala naslonjena na vozova. — Halo, ali vesta pot v Tirullikane, čez mesto na drugo stran?

Oba sta živahno prikimala.

— Torej naprej! Kdor je prvi na mestu, dobi še rupijo posebej.

Po preteku pol ure sta stali ob rikši (voz z dvema kolesoma, katerega vleče Kitajec), pred nizkim poslopjem v evropskem delu mesta. Anglež je izplačal kulija, ki sta pričela z običajnim jadicovanjem, ki pa sta zadovoljna odšla, ko sta izprevidela, da je vse stokanje zaman.

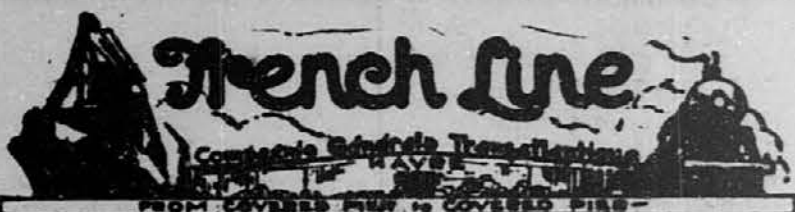
Visokorasel indijski služabnik je čakal v senci pred hišo. Držal je vajeti treh konj.

(Dolge prihodnjic.)

Kretanje parnikov - Shipping News

7. avgusta: Republic, Cherbourg, Bremen.
10. avgusta: Martha Washington, Trst: Columbus, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.
11. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
14. avgusta: France, Havre; Homeric, Cherbourg.
17. avgusta: Berlin, Cherbourg, Bremen.
18. avgusta: Mauritania, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
21. avgusta: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg.
24. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg, Hamburg.
25. avgusta: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
26. avgusta: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
28. avgusta: Majestic, Cherbourg.
31. avgusta: Pres. Wilson, Trst.
1. septembra: Berengaria, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Derfflinger, Bremen.
2. septembra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Andania, Hamburg.
3. septembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.

4. septembra: France, Havre; Homeric, Cherbourg, Bremen.
7. septembra: Reliance, Cherbourg, Hamburg.
8. septembra: Mauritania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
9. septembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Republic, Cherbourg, Bremen; Westphalia, Cherbourg, Hamburg.
11. septembra: PARIS, III. SKUPNI IZLET: — Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen.
15. septembra: Aquitania, Cherbourg.
16. septembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
18. septembra: Majestic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
21. septembra: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
22. septembra: Berengaria, Cherbourg; Arabic, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
23. septembra: Thuringia, Cherbourg, Hamburg.
25. septembra: France, Havre.
28. septembra: Muenchen, Bremen.
29. septembra: Mauritania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
30. septembra: Martha Washington, Trst: Columbus, Cherbourg, Bremen.

SAMO ŠEST DNI PREKO
Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE

FRANCE 14. AVGUSTA - 4. SEPT.

PARIS 21. avg. — 11. sept.

HAVRE — PARIŠKO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

19 STATE STREET

NEW YORK

ALI LOKALNI AGENTJE

V JUGOSLAVIJO

Nizke cene za tja in nazaj v tretjem razredu

Do Zagreba in nazaj:

\$198. do \$210.

V Beograd in nazaj —

\$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, —

vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgeland, Lapland, Pennland (prej Pittsburgh), Zealand, Arabic, itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države s ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agenta ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Rada bi izvedela za naslov svojega brata JANEZA HENIKMAN. Pred nekaj leti se je nahajal v Pittsburghu, Pa. Če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga izroči, če bo pa mogoče sam čital, naj se mi pa sam oglasi, ker mu imam nekaj važnega poročati iz starega kraja. On je doma iz Rakitnice pri Ribnici, Slovenija. — Johana Miklavčič, 1032 E. 71. Street, Cleveland, O. (6x 31—6)

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naš znani zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravištvu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi pripravljamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljan dobiti dovoljenje za potovanje v domovino eno leto in ako potrebna tudi delj; tozaderna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prošlren v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vome liste za vse proge; tudi preko Testa zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
32 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ADVERTISE in GLAS NARODA